

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/30/2023
Identifikačné číslo spisu:	4119010364
Dátum vydania rozhodnutia:	22.11.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:4119010364.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Kostolanskej a sudcov JUDr. Petra Kaňu a JUDr. Jozefa Šutku v trestnej veci obvineného H. I. H. W. H. O. C. Š. H. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 22. novembra 2023, o dovolaní obvineného H. I. proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/13/2021 zo 7. júna 2021, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného H. I.
s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nitra (ďalej tiež „súd I. stupňa“) sp. zn. 33T/23/2019 z 12. októbra 2020, bol obvinený H. I. uznaný za vinného v bode 1) zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona a v bodoch 2) až 4) z pokračovacieho prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f) Trestného zákona, na skutkovom základe, že:

1/

dňa 11. mája 2018 v presne nezistenom čase vo večerných hodinách v B., v priestoroch železničnej stanice prišiel k Š. U., ktorý čakal na vlak, sotil ho, v dôsledku čoho Š. U. spadol na zem, následne ako Š.O. U. ležal na zemi, pristúpil k nemu H. I. a prehľadal mu vrecká a zo zadného pravého vrecka nohavic mu vybral peňaženku čiernej farby s hotovosťou vo výške 50 €, občianskym preukazom a so zdravotnou kartou poisťovne Union, obe na meno Š. U., z tejto peňaženky potom vybral celý jej obsah, odhodil ju na zem a odišiel na neznáme miesto, čím Š. U., trvale bytom W. P. XXX/XX, P. spôsobil škodu vo výške 50 €,

2/

dňa 7. júla 2018 v čase približne o 16:00 hodine prišiel do predajne Bershka v obchodnom centre Mlyny, nachádzajúcej sa adrese Štefánikova trieda č. 61, Nitra, kde z regálu zobral pár pánskych tenisiek olivovo zelenej farby veľkosť č. 44 v hodnote 29,99 €, ktoré si vložil do vaku čiernej farby, ktorý mal so sebou a takto s uvedeným tovarom prešiel cez pokladničnú zónu bez jeho zaplatenia, čím spôsobil spoločnosti

Bershka Slovakia s. r. o. so sídlom Einsteinova 18, 851 01 Bratislava, IČO: 36780243 škodu vo výške 29,99 €, pričom uvedeného konania sa dopustil, hoci bol rozhodnutím Okresného úradu Nitra, Odbor všeobecnej a vnútornej správy pod X XXT/XX/XXXX číslom C.-B.-C.-XXXX/XXXXXX dňa 7. júna 2018 právoplatne uznaný za vinného zo spáchania priestupku proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov spáchaného formou drobnej krádeže,

3/

dňa 14. júla 2018 v čase približne o 19:30 hodine prišiel do predajne KIKA v obchodnom centre CENTRO NITRA nachádzajúcej sa na adrese Akademická ulica č. 1651/1A, Nitra, kde z regálu vzal dva kusy posteľných obliečok značky THOMAS v hodnote 7,99 € za kus a dva kusy čističiek na podlahy BONA MOP v hodnote 39,90 € za kus a tento tovar si vložil do detského kočíka, ktorý si do predajne priniesol so sebou a následne prešiel cez pokladničnú zónu bez zaplattenia uvedeného tovaru, čím spôsobil spoločnosti Kika Nábytok s. r. o. so sídlom Bratislava, Galvaniho 11, IČO: 35883103 škodu v celkovej výške 95,78 €, pričom uvedeného konania sa dopustil, hoci bol rozhodnutím Okresného úradu Nitra, Odbor všeobecnej a vnútornej správy pod číslom: C.-B.-C.-XXXX/XXXXXX dňa 7. júna 2018 právoplatne uznaný za vinného zo spáchania priestupku proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov spáchaného formou drobnej krádeže,

4/

dňa 16. júla 2018 v čase približne o 14:00 hodine prišiel do predajne BILLA v obchodnom centre CENTRO NITRA nachádzajúcej sa na adrese Akademická ulica č. 1651/1A, Nitra, kde z regálu vzal dva kusy NIVEA TM 400 ml v hodnote 7,49 € za kus, tri kusy AXE SG 250 ml v hodnote 2,29 € za kus a dva kusy AXE SG DARK TEM v hodnote 2,29 € za kus a tento tovar si vložil do svojho ruksaku, ktorý si do predajne priniesol so sebou a ktorý mal prevesený na chrbte a následne s takto ukrytým tovarom prešiel cez pokladničnú zónu bez zaplattenia zaň, čím spôsobil spoločnosti BILLA, s. r. o. so sídlom Bratislava, Bajkalská 19/A, IČO: 31347037 škodu v celkovej výške 26,43 €, pričom uvedeného konania sa dopustil, hoci bol rozhodnutím Okresného úradu Nitra, Odbor všeobecnej a vnútornej správy pod číslom: C.-B.-C.-XXXX/XXXXXX dňa 7. júna 2018 právoplatne uznaný za vinného zo spáchania priestupku proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov spáchaného formou drobnej krádeže.

Za to bol obvinenému H. I. uložený podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, nezistiac poľahčujúcu okolnosť § 36 Trestného zákona, zistiť priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona, za použitia § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, v zmysle zásad podľa § 41 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona a podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona, súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 4 (štyri) roky a 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona súd zrušil výrok o treste uložený obvinenému trestným rozkazom Okresného súdu Nitra, sp. zn. 0T/110/2018 z 22. septembra 2018, právoplatný 22. septembra 2018, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo jeho zrušením, stratili podklad.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obvinenému povinnosť nahradiť spôsobenú škodu poškodenému Š. U., nar. XX. T. XXXX, trvale bytom W. P. XXX/XX, P., vo výške 50,- Eur.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obvinenému povinnosť nahradiť spôsobenú škodu poškodenej spoločnosti Kika nábytok Slovensko, s.r.o., so sídlom Galvaniho 11, 821 04, Bratislava, IČO: 35883103 vo výške 95,78 Eur.

Podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku súd odkázal poškodeného Š. U., nar. XX. T. XXXX, trvale bytom W. P. XXX/XX, P., so zvyškom jeho nároku na náhradu škody na civilný proces.

Krajský súd v Nitre uznesením zo 7. júna 2021, sp. zn. 1To/13/2021, postupom podľa § 319 Trestného poriadku zamietol odvolanie obvineného H. I. ako nedôvodné.

Písomným podaním zo 14. novembra 2022 podal obvinený H. I. dovolanie proti vyššie označeným

rozhodnutiam z dôvodu ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku s odôvodnením, že jeho vina vo vzťahu k trestnému činu lúpeže mu nebola preukázaná, pre nedôveryhodnú a rozpornú výpoveď poškodeného.

Žiadal súd, aby mu bol ustanovený obhajca, s ktorým po porade vypracuje a podá dovolanie.

Následne obvinený H. I.Š. podal dovolanie, prostredníctvom ustanoveného obhajcu Mgr. Lukáša Reguliho, z dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. h), písm. i) Trestného poriadku. V písomných dôvodoch dovolania uviedol, že bol porušený zákon v § 34 ods. 4 Trestného zákona v jeho neprospech.

Má za to, že nebola dostatočne preukázaná jeho vina vo vzťahu k trestnému činu lúpeže, nakoľko vo výpovedi poškodeného sa vyskytli rozpory, oba sudy rozhodli na základe nedôveryhodnej výpovede poškodeného. V konaní nebol preukázaný jeho úmysel zmocniť sa cudzej veci. Konajúce sudy pri ukladaní trestu nebrali do úvahy, že k spáchaniu pokračovacieho prečinu krádeže sa priznal a priznanie je podľa § 36 písm. l) Trestného zákona poľahčujúcou skutočnosťou, na ktorú okolnosť je súd povinný prihliadať. Trest, ktorý mu bol uložený, považuje za neprimerane prísny. Týmto skutočnosťami prišlo podľa jeho názoru k naplneniu dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. h), písm. i) a preto navrhol, aby dovolací súd rozhodol podľa § 386 Trestného zákona tak, že uznesením krajského súdu bol porušený § 319 Trestného poriadku a rozsudkom okresného súdu bol porušený zákon v § 34 ods. 4 Trestného zákona v jeho neprospech, aby zrušil dovolaním napadnuté rozhodnutia a tiež zrušil všetky rozhodnutia, ktoré obsahovo nadväzujú na tieto rozhodnutia, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Dovolanie bolo zaslané na vyjadrenie okresnému prokurátorovi a poškodeným subjektom (č. l. 658 spisu).

Právo vyjadriť sa k podanému dovolaniu využil len okresný prokurátor.

Z jeho vyjadrenia z 24. januára 2023 vyplýva, že obvinený dovolanie podal z dôvodov uvedených v ust. § 371 ods. 1 písm. h), písm. i), a v jeho relevantnej časti napáda najmä dostatočnosť preukázania jeho viny vo vzťahu ku skutku v bode 1) právne kvalifikovaného ako zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona. Táto časť dovolania obvineného sa týka rozporov vo výpovediach poškodeného, ktoré podľa názoru prokurátora možno v súhrne vymedziť ako nedostatočne a nesprávne zistený skutkový stav, či nesúhlas obvineného s hodnotením vykonaných dôkazov. Dovolací súd však v zmysle dikcie § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku správnosť a úplnosť zisteného skutku nemôže skúmať a meniť.

Čo sa týka nepriznania poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, táto nebola obvinenému priznaná správne, pretože sa obvinený nepriznal a úprimne neľutoval všetky trestné činy, pre ktoré bol stíhaný (v tejto súvislosti poukázal na judikát trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Žiline zo 14. júna 2011 sp. zn. Jtk 7/11).

S poukazom na uvedené navrhol dovolanie obvineného H. I. postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) zistil, že dovolanie proti napadnutému rozhodnutiu je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Konštatuje súčasne, že dovolanie obvineného spĺňa podmienky uvedené v § 372 Trestného poriadku a § 373 Trestného poriadku, ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku.

Dovolací súd primárne pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nie je určený na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, preto predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú z tohto dôvodu striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia

riadna opravná inštancia.

Z § 385 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že najvyšší súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Podstatné sú teda vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného poriadku (rozhodnutie uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120/2012).

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku slúži výlučne na nápravu hmotnoprávnych chýb. Dikciou za bodkočiarkou sa vylučujú námietky skutkové, čo znamená, že nie je prípustné právne účinne namietat' že skutok, tak ako bol zistený súdom I. stupňa a odvolacím súdom, bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu (rozhodnutie č. 47 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 3/2014).

Z uvedeného vyplýva, že obvinený môže v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nie je oprávnený posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení a bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože ťažisko dokazovania sa uskutočňuje v konaní pred súdom I. stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania.

Obvinený H. I. vo svojom dovolaní namietal, že v konaní nebola bez akýchkoľvek pochybností preukázaná jeho vina vo vzťahu ku skutku v bode 1), nestotožňuje sa so skutkovými a právnymi závermi súdov nižšieho stupňa, poukázal na rozpory a nedôveryhodnosť výpovedí poškodeného, pričom podľa jeho názoru mu nebol preukázaný úmysel zmocniť sa cudzej veci. Všetky uvedené námietky sú námietkami skutkového charakteru a tak ich dovolací súd nemohol v rámci dovolacieho konania podrobiť prieskumu a ani akýmkoľvek spôsobom o správnosti záverov, ktoré urobili súdy nižšieho stupňa polemizovať.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

Uloženie trestu mimo trestnej sadzby sa týka len tých trestných činov, ktoré majú určitú sadzbu vymedzenú zákonom. Trest odňatia slobody (o ktorý ide aj v predmetnej veci) má konkrétne hranice trestnej sadzby určené v príslušnom ustanovení osobitnej časti Trestného zákona.

Druhom trestu, ktorý zákon nepripúšťa, sa rozumejú najmä prípady, kedy bol obvinenému uložený niektorý z druhov trestov (§ 32 Trestného zákona) bez splnenia podmienok, ktoré zákon predpokladá

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za nevyhnutné zdôrazniť tú skutočnosť, že pokiaľ obvinený

H. I. v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku namietal, že mu pri ukladaní trestu nebola zohľadnená poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, táto skutočnosť nie je spôsobilá v zmysle vyššie citovaného naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, pretože uvedený dovolací dôvod môže byť naplnený iba v dvoch alternatívach spočívajúcich v tom, že obvinenému bol za spáchaný trestný čin uložený trest vo výmere mimo trestnej sadzby, alebo bol obvinenému uložený taký druh trestu, ktorý Trestný zákon nepripúšťa. Takáto situácia v posudzovanom prípade však nenastala.

Len na okraj dovolací súd uvádza, že tak ako to uviedol vo vyjadrení k podanému dovolaniu okresný prokurátor, poľahčujúcu okolnosť, ktorej priznania sa dovolateľ dovolaním domáhal, možno obvinenému, ktorý je stíhaný pre viac trestných činov a ukladá sa mu trest za viac trestných činov, priznať len za situácie, ak sa obvinený priznal a úprimne oľutoval všetky stíhané trestné činy.

Dovolací súd zistil, že chybami obvineným vytýkanými v dovolaní nebol naplnený žiadny z uplatnených dovolacích dôvodov upravených v § 371 ods. 1 písm. h), písm. i) Trestného poriadku.

Dovolací súd preto dovolanie obvineného H. I. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, t. j. preto, že je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku, odmietol.

Toto uznesenie prijal senát dovolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.